

Esitys pysäköintivirhemaksun korottamisesta

KH 20.05.2024 § 188
749/02.05.00.01.01/2024

Sisäministeriö on pyytänyt 28.8.2023 päivätyllä kirjeellään dnro VN/23562/SM-2 kuntia toimittamaan mahdolliset esitykset pysäköintivirhemaksujen korottamiseksi 31.5.2024 mennessä sisäministeriön kirjaamoon. Esitykseen tulee liittää selvitys lain tarkoittamista liikenteellisistä seikoista, jotka vaativat pysäköintivirhemaksun korottamista. Sisäministeriö tulee pyytämään poliisilaitoksen lausunnon esityksestä. Pysäköintivirhemaksun määrä Joensuussa on tällä hetkellä 50 euroa koko kunnan alueella. Pysäköintivirhemaksua on viimeksi korotettu vuonna 2012, jota ennen se oli 40 euroa.

Pysäköinninvalvonnasta annetun lain 3 §:n 1 momentin mukaan pysäköintivirhemaksu on pysäköintivirheen laadusta riippumatta 20 euroa. Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan kuitenkin säätää korkeammasta pysäköintivirhemaksusta kunnassa tai sen osassa, jos liikennetiheys, paikoitustilojen niukkuus, pysäköintivirheiden määrä, liikenteen sujuvuus tai muut liikenteelliset syyt sitä vaativat. Pysäköintivirhemaksun enimmäismäärä on 60 euroa. Jos kunnan eri osissa peritään erisuuruisia pysäköintimaksua, pysäköintivirhemaksun enimmäismäärä on kuitenkin 80 euroa siinä osassa, jossa pysäköintimaksu on suurin.

Vuonna 2023 Joensuussa määrättiin 14 348 pysäköintivirhemaksua. Useiden kaupunkien, mm Helsingin, Vantaan, Lahden, Kuopion ja Oulun kalleimmalla pysäköintimaksuvyöhykkeellä on voimassa muita kunnan alueita korkeampi pysäköintivirhemaksu. Käytännössä alueet ovat mainittujen kaupunkien ydinkeskusta-alueita.

Myös Joensuussa korkeamman pysäköintivirhemaksun edellytysten voidaan arvioida täyttyvän tarkoituksenmukaisesti rajatulla ydinkeskustan alueella. Joensuun ydinkeskustan alue on maantieteellisesti tiivis ja liikennetiheys erityisesti arkipäivinä on suuri. Ydinkeskustan alueella varsinkin työmatkapysäköintiä on haluttu ohjata pysäköintilaitoksiin ja maksullista kadunvarsipysäköintiä on vastaavasti vähennetty. Kadunvarsien pysäköintipaikkoja on ydinkeskustan alueella osoitettu liikuntaesteisten pysäköintiin ja myös julkisen liikenteen pysäkkialueiksi. Ydinkeskustan halkaiseva kävelykatu on vähentänyt osaltaan kadunvarsien pysäköintipaikkoja. Erilaisilla liikenteellisillä järjestelyillä on haluttu ohjata asukkaita käyttämään julkista liikennettä sekä vaihtoehtoisia kulkutapoja kuten kävelyä ja pyöräilyä. Maksullisten kadunvarsipaikkojen vähäisyys ydinkeskustan alueella on johtanut siihen, että keskustan alueella on runsaasti virheellistä pysäköintiä. Pysäköintivirhemaksuista lähes puolet määrätään ydinkeskustassa.

Virheellinen pysäköinti kohdistuu erityisesti pysäköintikieltoalueille, liikuntaesteisten pysäköintipaikoille ja linja-autopysäkeille. Laillisten paikkojen vähäisyys aiheuttaa myös suojateiden eteen pysäköintiä.

Joensuu pyrkii vaikuttamaan ilmastostrategioiden (esimerkiksi hiilineutraali Joensuu 2025) toteuttamiseen omalta osaltaan kasvattamalla joukkoliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn osuuksia liikenteestä. Keskustan alueella on pysäköintimitoitus suhteellisen tiukka millä tavoitella kaupunkitilan tehokkaampaa käyttöä. Tämän vuoksi pysäköintipaikkojen tarjonta on rajallinen, mikä omalta osaltaan tukee kevyen liikenteen osuuden lisäämistä keskusta-alueella. Kaupunkikeskustan alueella katujen ja yleisten alueiden pysäköintipaikat on tarkoitettu pääasiassa lyhytaikaiseen käyttöön. Tehokkaalla pysäköinninvalvonnalla edistetään pysäköintipaikkojen nopeaa kiertoa ja pysäköintiä koskevien järjestelyjen toimivuutta. Näin saadaan eri käyttäjäryhmille varatut paikat niille tarkoitettuun käyttöön sekä saadaan vähennettyä turhaa autoilua keskustan alueelle. Pysäköinninvalvonnan ennalta ehkäisevän vaikutuksen syntyminen edellyttää, että pysäköintivirhemaksu on riittävän korkea.

Joensuussa maksullisen kadunvarsipysäköinnin hinnoittelu on jaettu kolmeen vyöhykkeeseen, joista 1. vyöhyke on kallein. Kalleimman maksuvyöhykkeen pysäköintipaikat sijaitsevat Joensuun keskustassa Suvantokadun, Koulukadun, Yläsatamakadun ja Rantakadun rajaamalla alueella sekä Rantakatuun liittyvällä Elielinkujalla. Alueellisen yhtenäisyyden toteutumiseksi alueeseen kuuluu myös Niskakuja, vaikka Niskakujalla ei olekaan tällä hetkellä maksullisia tai aikarajoitettuja pysäköintipaikkoja. Karttaluonnos alueesta on liitteenä.

Kyseisellä alueella liikennetiheys on suurin, koska alueella on runsaasti kaupan, hallinnon ja liike-elämän toimi- ja asiointipisteitä. Joensuun joukkoliikenteen reitit kulkevat ydinkeskustan kautta, joten alueella on vilkkaassa käytössä olevia linja-autopysäkkejä. Ravintoloiden suuresta määrästä johtuen alueella liikkuu runsaasti ruokalahettiyritysten autoja. Kadunvarsipaikkojen pienestä määrästä johtuen alueella on runsaasti virheellistä pysäköintiä. Virheellinen pysäköinti kohdistuu pysäköintikieltoalueille, liikuntaesteisille tarkoitetuille paikoille ja myös linja-autopysäkeille. Korkeammalla pysäköintivirhemaksulla voidaan ehkäistä ennalta virheellistä pysäköintiä.

Edellä manituista syistä pysäköintivirhemaksun korottaminen 60 euroon Joensuun ydinkeskustan kalleimmalla eli 1. pysäköintimaksuvyöhykkeellä on perusteltua. Alue ilmenee liitteenä olevasta kartasta. Korkeampi pysäköintimaksu koskisi aluerajauksen sisäpuolella myös kunnallisen pysäköinninvalvonnan piirissä olevia yksityisiä alueita. Alue on yhtenäinen, mikä tekee sekä valvonnasta että tiedottamisesta selkeää. Muilla alueilla pysäköintivirhemaksu olisi edelleen 50 euroa, koska liikenteeseen liittyviä tarpeita ja perusteita korkeampaan pysäköintivirhemaksuun ei ole.

Valmistelija: rakennustarkastaja, rakennus- ja ympäristölautakunta 15.5.2024 § 25 ja hallintopalvelut

Kaupunginjohtaja päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

esittää sisäministeriölle, että pysäköintivirhemaksua korotetaan 60 euroon Joensuun ydinkeskustan kalleimmalla eli 1. pysäköintimaksuvyöhykkeellä.

Päätös:

Asia käsiteltiin kokouksessa esityslistan järjestyksestä poiketen §:n 185 jälkeen.

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginlakimies Mikko Kärkkäinen ja talousjohtaja Satu Huikuri olivat kokouksessa asiantuntijoina asian käsittelyn aikana.